

Ġużeppi Baron: Tislma lis-‘Superjur’ tal-Isla

MINN FABIAN MANGION

Is-Superjur Ġużeppi Baron

Lmwieled l-Isla nhar il-11 ta’ April 1923, Ġużeppi kien it-tielet wild ta’ Franġisk Baron u Anna Douglas. Fil-familja kienu b’kollox disa’ ahwa, hames subien u erba’ bniet. Fosthom kien hemm Patri Pawl OFM Cap (1925-2012) li ismu huwa ntimament marbut mal-hidma sfieqa li wettaq fost hutna Maltin emigranti fl-Awstralja.

Filwaqt li kien impjegat maċ-Ċivil, l-ewwel bhala *meter reader* u aktar tard bhala awditur, fil-hajja ta’ Ġużeppi, tliet istituzzjonijiet jixxebilku flimkien. B’dedikazzjoni kbira, b’imħabba wiesa u b’generozità li ma kelliex limiti, huwa ta hinu u l-enerġija tiegħu ghas-Socjetà tad-Duttrina Nisranija, b’mod partikulari l-Qasam tal-Museum, sezzjoni maskili, tal-Isla; il-Knisja, b’mod partikulari l-Parroċċa tal-Isla; u l-Azzjoni Kattolika, b’mod partikulari l-ġurnal *Lehen is-Sewwa*.

SUPERJUR FL-ISLA

Sa minn meta kien għadu zġħir, Ġużeppi beda jisma’ lil-Lehen tal-Maħbub isejjaħlu biex jissieheb fis-Socjetà tal-Museum. Huwa fis wieġeb għal din is-sejha u fl-1942 ġie nkorporat bhala

Socju. Meta l-Isla kienet għadha qed tqum fuq saqajha wara t-tharbit li kienet gābet magħha t-Tieni Gwerra, fl-1946, Ġużeppi ġie msejjaħ mis-superjuri tiegħu fis-Socjetà biex jieħu post is-Superjur Salvatore Robinich. B’hekk, ta’ 23 sena, mimli heġġa biex jara l-Qasam miexi ‘l quddiem, huwa sar l-hames Superjur tal-Qasam Nru. 16 tal-Isla.

Fi żmien is-Superjur Ġużeppi Baron, il-Qasam, li dik il-habta kien f’nu. 49, Triq San Pietru u San Pawl, mar f’dar nru. 54, Triq id-Duluri. Dan kien fis-sena 1949. F’din id-dar kien twieled Ewġenju Borg, l-ewwel Superjuri Ġenerali tas-Socjetà. Baron dam Superjur sal-1961 meta minfloku sar Ġużeppi Camilleri. Izda fl-1966, is-Superjur Ġenerali Ċikku Saliba sejjah mill-ġdid lis-Superjur Baron biex jerġa’ jmexxi l-Qasam. Kemm ra festi sbieħ dan il-Qasam!

Ġużeppi temm l-hidma tiegħu bhala Superjur fl-1983 imma mhux qabel ma beda t-trasferiment tal-Qasam minn Triq id-Duluri għad-dar nru. 137, Triq il-Vitorja. Din id-dar kienet thalliet biex proprju tintuza bhala Qasam tal-Museum mis-Socju Ġużeppi Bonanno li wara mewtu, li sehhet fit-2 ta’ Awwissu 1982, flimkien mat-tagħlim li kien jagħti, halla eżempju tajjeb hafna.

Lejn l-ahħar tas-sena 1984, Ġużeppi kompli jattendi l-Qasam ta’ Wied il-Għajn sal-2010. Huwa habrek biex dan il-Qasam jinghata l-hajja u biex it-tagħlim tal-katekiżmu seta’ jkun imwassal ahjar lit-tfal ta’ dan ir-raħal pittoresk.

KOLLABORATUR PARROKKJALI

Filwaqt li huwa kien Superjur, fil-Parroċċa tal-Isla huwa kien ukoll kollaboratur ewlieni fi żmien il-parrokat tal-Kan. Arcipriet Dun Ġian Karl Burlò u tal-Kan. Arcipriet Dun Ġwann Sladden. Fl-1957 narawh jiffirma parti minn kummissjoni mwaqqfa mill-Kapitlu biex thejji celebrazzjonijiet xierqa fl-okkazjoni tat-tiġdid tal-Konsagrazzjoni tal-Bażilika u r-ritorn tal-Bambina. Fl-1965 Ġużeppi għamel parti mill-Kumitat Organizzattiv li kien ġie fformat biex jittfakkar l-400 anniversarju tal-Assedju l-Kbir

ta' Malta. Hames snin wara, fl-1968 huwa ġie magħżul Segretarju tal-Kunsill Pastoral Parrokkjali. Fl-1971, kien inħatar Kumitat biex jorganizza l-festi fl-okkażjoni ta' għeluq il-ħamsin sena mill-Inkurunazzjoni tal-istatwa ta' Marija Bambina. Ġużeppi ġie msejjaħ biex jaqdi r-rwol ta' segretarju f'dan il-Kumitat.

Fil-festi prinċipali tal-Knisja u tal-parroċċa, l-aktar fil-festa tal-Bambina, Ġużeppi kien jagħmel servizz fuq l-artal bħala Ċerimonjier fejn kien jara li ċ-ċerimonji liturġiċi kollha jsiru sewwa u bid-dinjità li tixirqilhom. Huwa kien ukoll idoqq l-armonju u meta s-Surmast Agostino Attard irtira minħabba l-mard, Ġużeppi kien janima l-quddies bid-daqq tal-orgni. Aktar min hekk, meta ma kienx ikun hemm min jieħu ħsieb l-abbatini, Ġużeppi kien jgħin lill-Arcipriet fil-kura tagħhom. Huwa kellu sehem ukoll fil-Kummissjoni Finanzjarja tal-Bażilika u kien jagħti daqqa t'id sewwa fil-pubblikazzjoni tal-fuljett parrokkjali *Bullettin tal-Parroċċa ta' l-Isla*.

AMMINISTRATUR TA' LEHEN IS-SEWWA

Ħidma oħra li Ġużeppi Baron wettaq b'dedikazzjoni verament Nisranija u sagrafiċċi personali mhux żgħar kienet il-kariga ta' Amministratur tal-ġurnal *Lehen is-Sewwa*. Huwa beda jgħin f'dan il-ġurnal fil-bidu tas-snin sittin bħala assistant ta' Carmelo Tabone, li mhux biss kien l-Amministratur ta' qablu iżda wkoll Senglean u kollaboratur parrokkjali ieħor. Meta Carmelo miet għal għarrieda fil-25 ta' Awwissu 1978, Baron minnufih ha fuq spallejh il-piż kollu tal-amministrazzjoni.

Waqt li kien f'din il-ħidma, Ġużeppi għaraf is-sinjali taż-żminijiet, stinka u haddem dehenu biex jara l-ġurnal jitjeb fil-prezentazzjoni u jwettaq dejjem aktar ġid spiritwali u soċjali. Il-kontribut li Ġużeppi Baron ta lill-ġurnalizmu Kattoliku f'pajjiżna – kontribut li għalih qatt ma tħallas – ma jistgħax jitkejjel. Huwa dam f'din il-kariga sal-1993.

Wara li ta ħinu, għaqlu u saħħtu għal dawn il-ħidmiet, l-Mulej ippermetta li lil Ġużeppi wkoll jgħaddieh mill-waqt tal-prova. U l-prova tiegħu kienet li huwa għadda l-aħħar snin ta' ħajtu nieqes, kważi totalment, mid-dawl ta' għajnejh. Ġużeppi haddan dan is-salib b'sabar Nisrani. Sakemm felaħ u sakemm setgħa, huwa baqa' jgħix, anke waħdu, fid-dar tal-familja fl-Isla. Fl-2010 huwa ngħaqad ma' 'ħutu' membri tas-Socjetà tad-Duttrina Nisranija f'Dar il-Ħanin Sammaritan, Santa Venera.

Hemm, nhar l-Erbgħa, 17 ta' Diċembru 2014 huwa sema' lill-Imghallem tiegħu jsejjahlu biex bikri jtemm l-Avvent li huwa kien qed jgħix fuq din l-art u bilgri jingħaqad miegħu fil-mistrieħ dejjiem. Nhar is-Sibt, 20 ta' Diċembru 2014, lil Ġużeppi sellimnilu għall-aħħar darba permezz ta' quddies aċċelebrata fil-Bażilika tal-Isla, Knisja Kollegġjata li kienet wisq għal qalbu u li hafna iżjed kien iħobb jitkellem dwarha.

Filwaqt li nsellmulu u nroddulu ħajr, lil Ġużeppi nawgurawlu għaliex, qabilna, shaqqqu jara l-wiċċ glorjuż ta' huna Ġesù Redentur u l-wiċċ grazzjuż ta' ommna Marija Bambina; żewġ uċuh li, fuq ix-xbieha tagħhom fuq din l-art, tant drabi xeħet harstu.

Ġużeppi Baron, idoqq l-armonju filwaqt li jakkumpanja lill-grupp ta' abbatini waqt il-kant fil-liturġija fil-Knisja ta' San Filippu